

CHS registreert politieke partijen voor verkiezingen

Vertegenwoordigers van de Vooruitstrevende Hervormingspartij bieden hun stukken aan voor registratie bij het Centraal Hoofdstembureau.

Het Centraal Hoofdstembureau (CHS) is maandag begonnen met de registratie van politieke organisaties voor deelname aan de verkiezingen van 25 mei. De registratie is tot en met zaterdag 21 maart om 15.00 uur opengesteld. De Vooruitstrevende Hervormings Partij (VHP) heeft zich maandag als eerste politieke organisatie aangemeld, gevolgd door andere partijen zoals Stem op jezelf, de Surinaamse Partij van Arbeid (SPA), Partij voor Recht en Ontwikkeling (PRO), Broederschap en Eenheid in Politiek (BEP) en Pertjah Luhur (PL) de afgelopen dagen. Voor vandaag hebben verschillende organisaties zoals de Partij voor Democratie Ontwikkeling in Eenheid (DOE), de Nationale Democratische Partij (NDP), Algemene Bevrijdings en Ontwikkelings Partij (ABOP), Alternatief 2020, Progressieve Arbeiders en Landbouwers Unie (PALU) en Hervormings en Vernieuwings Beweging (HVB) een afspraak voor registratie. De Nationale Partij Suriname (NPS), 21 plus voor Suriname, de Volkspartij voor Vernieuwing en Democratie (VVD), Sociaal Democratische Unie (SDU) en Democraties Alternatief (DA 91) staan voor morgen gepland.

Eugene Merkus, voorzitter van het CHS, zegt dat voor een vlot verloop van de registratie, politieke partijen vooraf naar het CHS konden bellen om de tijd van hun komst door te geven. Veertien politieke partijen hebben hiervan gebruik gemaakt. Dit betekent echter niet dat partijen die geen afspraak hebben gemaakt, niet worden toegelaten. Alle politieke partijen die willen deelnemen aan de verkiezingen, kunnen zich tot en met morgen 15.00 uur aanmelden voor registratie. Het CHS heeft net als andere instanties voorzorgsmaatregelen getroffen in het kader van het Coronavirus. Bij de registratie zijn er slechts vijftig plekken voor partijleden en sympathisanten beschikbaar in de zaal.-

Lothar Boksteen, adviseur van het ministerie van Binnenlandse Zaken en oud-voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau.

Fraude vrijwel onmogelijk bij verkiezingen

Suriname heeft een districten evenredigheidsstelsel waarbij de verkiezingen voor leden van de Nationale Assemblée en de Ressortraden in alle tien Kiesdistricten op dezelfde dag worden gehouden. Er zijn voldoende controle mechanismen in de structuur die fraude vrijwel onmogelijk maken. Dit zegt Lothar Boksteen, adviseur van het ministerie van Binnenlandse Zaken en oud-voorzitter van het Centraal Hoofdstembureau.

Registratie

"Iedereen die zestien jaar oud is geworden, is verplicht zich te registreren in het bestand van de bevolkingsadministratie. Uit dit bestand wordt de kiezerslijst gehaald. Als je, je als burger hebt gehouden aan de registratieplicht, dan zul je zeker voorkomen op de kiezerslijst. Ook verhuizingen moeten worden doorgegeven. Als je dus niet zou voorkomen op de kiezerslijst of op een ander adres geregistreerd staat, dan betekent het dat de fout bij jou, de burger, ligt. Er zijn ook voldoende momenten zoals bij de voorlopige en de wettelijke ter inzage legging van de kiezerslijsten om na te gaan of je als kiesgerechtigde wel of niet voorkomt op de kiezerslijst", zegt Boksteen.

Als iemand voorkomt op de kiezerslijst, dan zal hij ook zijn oproepingskaart ontvangen. Op de oproepingskaart staat duidelijk vermeld bij welk stembureau een kiesgerechtigde zich moet aanmelden om zijn stem uit te brengen. Bij de aanmelding moet de persoon zich legitimeren, waarna de pink wordt gekleurd. "Er zijn vijf belangrijke controle momenten: registratie in de bevolkingsadministratie, voorkomen op de kiezerslijst, ontvangst oproepingskaart, legitimatie en vingervorming. Als iemand al heeft gestemd, dan wordt een paraaf gesteld achter de naam van de persoon op de kiezerslijst. Fraude is daardoor vrijwel onmogelijk."

Telling

Onregelmatigheden met betrekking tot stembiljetten zijn ook niet mogelijk. "Het stembiljet moet zijn voorzien van een stempeel en een geperforeerd merkteken van Binnenlandse Zaken en de handtekening van de voorzitter van het stembureau. Het biljet moet zodanig gevouwen worden dat deze zaken duidelijk zichtbaar zijn bij het zetten van de stembiljetten in de stembus", verduidelijkt Boksteen. "De telling van stemmen vindt plaats op het stembureau en nergens anders en wel onder

toezicht van derden zoals het Onafhankelijk Kiesbureau en politieke waarnemers. De voorzitter van het stembureau toont het stembiljet aan de zaal en zegt luid op welke partij en kandidaat de stem is uitgebracht. Als de toezicht niet scherp is, ja dan zou er theoretisch iets mis kunnen gaan. Daarom is het belangrijk dat controleurs altijd alert zijn." Boksteen raadt waarnemers aan om foto's te maken van het procesverbaal en in het bijzonder van de verzamellijst. Dit is de lijst die aangeeft hoeveel stemmen op elke partij is uitgebracht op een stembureau voor wat betreft de DNA verkiezingen. Ook is het raadzaam goed toezicht te houden bij de telling van de RR stemmen, de praktijk wijst uit dat dit toezicht vaak minder is dan bij de DNA telling. "Onze processen verbaal bestaan uit veel pagina's, maar het is belangrijk om foto's ervan te maken."

Uitslag

Na de afronding van de werkzaamheden op het stembureau worden de processen-verbaal door de voorzitter van het stembureau onder begeleiding van een politieambtenaar gebracht naar het Hoofdstembureau van het Kiesdistrict. Na ontvangst van de processen-verbaal van de stembureaus begint

het Hoofdstembureau met de telling en wordt bepaald hoeveel stemmen op elke partij en kandidaat in dat Kiesdistrict zijn uitgebracht. Ook stelt het Hoofdstembureau het resultaat van de RR stemming in dat Kiesdistrict vast. Verder wordt aan de hand van het resultaat van de RR stemming de verdeling van de Districtraad zetels (DR) vastgesteld. De Hoofdstembureaus sturen hun processen-verbaal naar het Centraal Hoofdstembureau (CHS) dat de uitslag van de verkiezing vaststelt. Na de vaststelling door het CHS is het de beurt van het Onafhankelijk Kiesbureau om de uitslag van de verkiezing wel of niet bindend te verklaren. "Alle gebruikte en niet gebruikte materialen van een stembureau worden in de stemkist opgeslagen en alle stemkisten van een Kiesdistrict worden door het Hoofdstembureau veilig bewaard. Een stemkist kan in het bijzondere geval dat bijvoorbeeld een hertelling nodig is, onder speciaal toezicht worden geopend. Na de bindende vaststelling door het OKB worden alle stemkisten van alle Kiesdistricten door Binnenlandse Zaken opgeslagen. Volgens gebruik worden deze materialen ongeveer een jaar voor de volgende verkiezing onder toezicht verbrand door Binneland-

se zaken."

Proces

Over geruchten als zouden stembussen gevuld met stembiljetten naar het binnenland zijn gebracht, is Boksteen kort. "Zo een uitspraak kan alleen komen van iemand die het proces van verkiezingen helemaal niet kent. De registratie van politieke partijen die willen meedoen aan de verkiezingen is nu gaande. Op 9 april is de kandidaatstelling. Daarna vindt op de Hoofdstembureaus de loting plaats om te bepalen welke plek de partijen op het stembiljet zullen innemen. Dit wordt doorspeeld aan Binnenlandse Zaken waarna de productie van stembiljetten kan starten. Na de productie worden de biljetten geperforeerd, gevouwen en gestempeld. Je vraagt je dus af om welke stembiljetten het zou gaan, als nog niet eens bekend is welke partijen aan de verkiezingen deelnemen." Het initiatief van oppositionele partijen om een anti-fraude platform in te stellen om fraude bij de verkiezingen te minimaliseren, vindt Boksteen goed. "Controle is goed, maar mensen moeten wel weten wat ze moeten controleren."-

Ik ben op 25 mei 2020 met vakantie in het buitenland. Kan ik iemand vragen om voor mij te stemmen?

Nee dat kan niet. De wet biedt alleen aan bepaalde groepen personen de mogelijkheid om volmacht te geven namelijk:

- stembureauleden die op die dag buiten hun eigen kiesdistrict moeten werken
- Leden van de gewapende macht die buiten hun eigen kiesdistrict moeten werken
- Leden van het Onafhankelijk Kiesbureau en het Centraal Hoofdstembureau, toezichthouders of controleurs van het Onafhankelijk Kiesbureau

Deze week in Ko'w' Go Stem!

- districtscommissaris Erick Grauwde van Paramaribo Zuid-West over de voorbereidingen van de verkiezingen

Volg het programma via televisie en radio:

STVS, ATV, SCCN, Rasonic, Dime, Supreme, Gov TV en DNA TV

SRS, Radio 10 Rasonic, Color en NIO

Training kandidaat stembureauleden voorlopig opgeschort

Ook vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken (Biza) zijn er voorzorgsmaatregelen getroffen om verspreiding van het Covid-19 virus tegen te gaan. Vorige week vrijdag is onder andere besloten om de training aan kandidaat

stembureauleden met twee weken op te schorten. De training aan kandidaat stembureauleden begon op 14 februari in de districten Para en Comewijne. In de afgelopen weken zijn er honderden personen in verschillende districten waaronder Paramaribo, Marowijne, Co-

ronie, Saramacca, Wanica en Brokopondo getraind. De groepen bestonden uit ruim honderd kandidaat stembureauleden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken zal nu een aangepast schema maken om de resterende kandidaat stembureauleden te trainen. Een

groot deel van de trainees moeten nog bijeenkomen voor de response dag. Het aangepaste schema voor de training aan kandidaat stembureauleden en de response dag zal met de districtscommissarissen worden gedeeld, waarna de trainees weer zullen worden opgeroepen om

deel te nemen. Aan trainees die al een oproep hadden ontvangen om deel te nemen aan trainingen die nu zijn opgeschort, wordt gevraagd om verdere berichten te volgen vanuit Biza en de districtscommissariaten.-